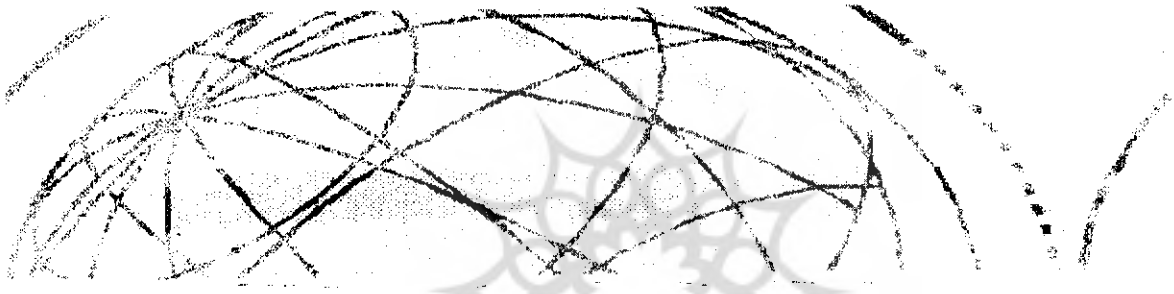

WORLD TRADE
ORGANIZATION

اثرات عضویت در سازمان تجارت جهانی بر صنعت بیمه چین

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

ترجمه: علی میری زاده

مقدمه

دوجانبه ایجاد کند. برقراری اصلاحات اقتصادی برای چین از گرفتن رای اعتماد برای برگزاری المپیک ۲۰۰۸ در شهر پکن خوشایندتر بوده است.

پس از سال ها انتظار و مذاکرات فراوان بالاخره چین به سازمان تجارت جهانی WTO پیوست. تقریباً ۱۵ سال بود که چین سعی داشت به سازمان تجارت جهانی WTO بپیوندد و روابط

نویسنده معتقد است ایجاد اصلاحات در زمینه های اجتماعی - اقتصادی دشوار است. برای دستیابی به این موضوع به یک تلاش مستمر نیاز است و کشور چین در این راه مسیر پرپیچ و خمی را در پیش رو دارد. همچنین اصلاحات اقتصادی ریسک بالایی دارند و در این اصلاحات، مشکلات مؤسسات دولتی مشخص و متمایز هستند.

بیکاری و اشتغال ناقص در این مسیر به یک معضل و مشکل خطرناک تبدیل شده است. در ضمن ساختار جمعیت پیر و نامتعادل کشور چین به منزله یک بمب ساعتی است. افزایش تقاضای مصرف کننده به تقسیم درآمد بهتری نیازمند است و بیشتر سرمایه گذاریها صرف کارهای غیرتولیدی شده اند تا کالاهای پرریسک. همچنین ابزار مؤثری وجود ندارد تا به عنوان بازار سرمایه فضای خالی این دو را پر کند. با این موانع و مشکلات، یک لغزش در مسیر می تواند خطر ناگهانی در راه اصلاحات ایجاد کند. این موانع چنان پیچیده هستند که برطرف کردن آنها به زمان زیادی نیاز دارد. بعضی کشورها تصور می کنند نشست سازمان تجارت جهانی WTO در جهت برطرف کردن نیازهای آنها می باشد. در صنعت بیمه نکات اساسی در ارتباط با موضوعات اقتصادی و سیستم های مالی وجود دارد و حل این

نکات بستگی به حل موضوعات دیگری دارد که می تواند در رفع سایر مشکلات اقتصادی مؤثر باشد. سازمان تجارت جهانی ابزاری برای مشارکت بیشتر شرکت های خارجی در بازار بیمه چین است. انتظار رشد مشارکت شرکت های خارجی، فعالیت شرکت های بیمه و دولت کشور چین را تحت تاثیر قرار داده است. شرکت های خارجی به رغم داشتن تجارب و مهارت زیاد، نسبت به فرهنگ، دستگاه قانون گذاری و مشتریان این کشور اطلاعات کمی دارند. بنابراین نشست سازمان تجارت جهانی، حداقل در یک دوره زمانی کوتاه اثرات واقعی کمتری دارد.

تاریخچه

تاریخ صنعت بیمه کشور چین منعکس کننده تاریخ سیاسی قرون گذشته این کشور می باشد. در اواخر سال ۱۸۵۵ میلادی شرکت های بیمه خارجی در کشور چین مؤسساتی تاسیس کردند که توانستند از طریق این مؤسسات به مدت ۱۵۰ سال بر صنعت بیمه این کشور تسلط داشته باشند. تا انقلاب سال ۱۹۱۱ هیچ یک از شرکت های داخلی نتوانستند با شرکت های خارجی رقابت کنند. از لحاظ سیاسی، این دوره مصادف با دوره ای بود که غیرت ملی مردمان چین به تکاپو افتاده و به کل کشور سرایت کرد. این حس میهن پرستی موجب

زیادی دوام نیاورد و تنها نامی از آن باقی ماند. با ایجاد یک سری تغییرات در قوانین بیمه در نیمه این قرن در سال ۱۹۵۹، کلیه فعالیت های بیمه ای مختلف داخلی از بین رفتند و با این تغییرات ۵۰,۰۰۰ کارمند موجود در این کشوریکار شدند. در نهایت در سال ۱۹۷۹ گروهی از آنها در تقویت صنعت بیمه گام برداشتند. هنوز هم در بین مردم چین این ترس وجود دارد که خارجیان بر صنایع آنها تسلط یابند. زیرا صنعت بیمه چین اهمیت زیادی دارد. درحالی که صنعت بیمه همیشه به عنوان بخشی از منافع اقتصادی به نظر می رسد و منزلت و جایگاه آن برای بخش بانکداری تا سال ۱۹۹۸ ارزشمند بوده است، چینی ها توانستند در این سال یک کمیته قانون گذاری مجزا برای آن بنیانگذاری کنند.

توسعه و گسترش

در سال ۱۹۷۹ به دنبال سایر اصلاحات اقتصادی، شرکت های بیمه ملی با قدرت بیشتری ظاهر شدند و بیشتر از ۱ درصد از کارمندان سابق آن ها بر سرکار خود باقی نماندند. بعد از تاسیس مجدد این بخش بیمه ای، بیمه عمر تقویت شد و در نتیجه شکل جدیدی از صنعت بیمه در کشور چین شروع به کار کرد. این انحصار ۱۰ سال در دست دولت باقی ماند. پس از آن که دو

تغییر و اصلاح در صنایع و بازرگانی این کشور شد. بیشتر شرکت های داخلی در این کشور در قرن بیستم پدیدار شدند، اما تا زمان شروع جنگ بین چین و ژاپن در سال ۱۹۳۷، بازده سرمایه گذاری خارجی در بیمه ۸۰ درصد بود. شهر شانگهای مرکز بیمه و سایر فعالیت های مالی می باشد. جنگ جهانی دوم که در سال ۱۹۳۷ در کشور چین آغاز شد، باعث خرابی های فراوانی در این کشور گردید، حتی صنعت بیمه هم نتوانست از گزند این حوادث در امان بماند. در پایان جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۴۵ به مدت کوتاهی در این صنعت رونق دوباره ایجاد شد ولی این رونق با شروع مجدد آشوب ها رویه کسادى نهاد. وقتی که دولت جدید با نام جمهوری خلق چین در سال ۱۹۴۹ در این کشور روی کار آمد، صنعت بیمه در وضعیت خوبی قرار نداشت. تورم شدیدی بر این کشور سایه افکنده و بی ثباتی اقتصادی رونق یافته بود. در طی چند سال تمامی شرکت های بیمه ملی و مجدداً سازماندهی شدند. شرکت های محدود شده مجبور به ترک کشور چین شدند. بیست روز پس از تاسیس جمهوری خلق چین در اول اکتبر، شرکت بیمه ملی چین تاسیس شد. در چین ۲۰ شرکت بیمه خصوصی وجود داشت که تبدیل به یک شرکت شدند اما این شرکت بیمه هم مدت

شرکت دیگر هم مجوز ملی دریافت کردند، این انحصار پایان یافت. این دو شرکت اکنون در بازار به عنوان شماره ۲ و ۳ نامیده می شوند و به صورت سهامی هستند. بنابراین مالکیت آنها در دست سهامداران قرار دارد. برخلاف رقبای بزرگتر، این شرکت ها در بازار "آزاد" در حال رشد آزادی عمل بیشتری دارند سیاست های اصلی این شرکت ها تحت کنترل هیئت مدیره است که نمایندگان از طرف دولت هستند. بیشتر سهامداران این شرکت ها توسط بازار بالقوه و منافع آن به وسوسه افتادند. ازسوی دیگر برای مدیریت این شرکت ها منافع خاصی وجود دارد. این مدیران کلیه آزادی های عملیاتی بدون محدودیت های سیستم های دولتی را دارند. در نتیجه بازار "آزاد" در صنعت بیمه داخلی شروع به کار کرد.

در سال ۱۹۹۲، AIG یک شرکت آمریکایی فعالیت خود را در شانگهای آغاز کرد، با افتتاح این شرکت راه ورود خارجیان به صنعت بیمه چین باز شد. با این وجود این شرکت تنها مجوز کار عملیاتی در شهر شانگهای را فقط در بخش بیمه عمر و اموال به عهده داشت. بنابراین مشارکت بخش های خارجی به طور رسمی در بخش اقتصادی چین آغاز شد. اما شکل این مشارکت به محض این

که دولت دریافت چگونه سرمایه خارجی، فناوری و متخصصان را وارد بازار کند و در عین حال صنعت داخلی را حمایت کند، تغییر یافت. در حالی که قدرت نظارتی در اختیار PBOC (بانک ملی چین) بود، اما بیشتر سیاست ها و خط مشی ها به طور مستقیم از طرف هیئت دولت و بخش رهبری صادر می شد. یکی از روش های حمایتی این بود که هم در بخش ملی و هم در بخش منطقه ای مجوز زیادی صادر شود تا شرکت های جدید داخلی بتوانند شروع به فعالیت کنند. روش دیگر این بود که به شرکت کنندگان خارجی امتیازاتی داده شود.

به استثنای شرکت AIG تمام شرکت های بیمه خارجی می توانند در نقاط مختلف کشور چین فعالیت کنند. برای این کار، در ابتدا باید یک شرکت تجاری توان تهیه صورت حساب های مالی را داشته باشد و ملزم است تا جریان مالی خود را گزارش دهد. در سال های اخیر شرط دوم برداشته شده است. با این وجود، قانون گذاران باید شرط انتخاب یک شریک را قبول کنند. یکی از شروط دیگر در ورود شرکت های خارجی برای فعالیت در کشور چین این است که شرکت مربوطه باید به مدت دو سال یک دفتر نمایندگی در شهری که در آن مجوز درخواست کرده، تاسیس نماید. با

بازار داخلی، سرمایه تزریق کند که این عمل باعث حل مسائل و مشکلات اقتصادی موجود می‌شود. همچنین این شرکت می‌تواند به دنبال یافتن شریکی باشد که از لحاظ استراتژیکی، فنی و مدیریتی پیشرفته باشد.

روش فروش بیمه عمر در چین شبیه به روش فروش در ایالات متحده در قرن اخیر است. این شیوه فروش زمانی معرفی شد که شرکت AIG وارد بازار شانگهای شد و سهم زیادی از بازار را در یک مدت زمان کوتاه به دست گرفت. محصولات سنتی بیمه عمر یک قرن پیش معرفی شده بودند.

نگرش مصرف‌کننده به بیمه عمر به عنوان یک جایگزین پسانداز بانکی است. امروزه رایج‌ترین نوع سرمایه‌گذاری مربوط به بیمه عمر آمریکایی و انگلیسی است. بازار چین می‌تواند از لحاظ تولیدی از سایر کشورهای توسعه یافته هم پیشرفته تر باشد. البته در سرمایه گذاری سریع در این کشور با مشکل مواجه هستیم. به محض این که سیاست‌های مشارکتی در کشورهای غربی دیده شوند، این سیاست‌ها در کشور چین به اقلام به روز (Up To Date) تبدیل می‌شوند. در کشور چین تجربه مدیریتی جوان می‌باشد. در حالی که رهبران در بخش صنعت تجارب بالایی دارند ولی سازمان‌های فراگیر و استخدام در این کشور ضعیف می‌باشد.

وجود شروط فوق هنوز معیار ورود شرکتهای خارجی به کشور چین مشخص نشده است بلکه فقط یک الگو برای ورود خارجیان وجود دارد. مجوزها با توجه به پیشرفت بازار بیمه بین کشورها به طور یکسان تقسیم شده اند. با وجود شرایط فوق می‌توان منطقه بعدی را که مستعد مجوز دهی است، پیش بینی کرد. عده‌ای تصور می‌کنند که اگر مجوزها بیش از حد تناسب سهم بازار بیمه ای درخواست شوند تراکم آنها بهتر احساس می‌شود. شاید به این دلیل که اکنون چهار شرکت آمریکایی از ۱/۳ مجوزها را به خود اختصاص داده اند. علاوه بر این چهار شرکت در جریان نشست دوجانبه سازمان تجارت جهانی به چندین شرکت آمریکایی پیشنهاد ورود به بازار چین و انتخاب شریک تجاری داده اند. شرکت های خارجی می‌توانند از طریق مشارکت در خرید وارد بازار داخلی کشور چین شوند. حتی می‌توان تحت شرایط خاصی مالکیت شرکتهای خارجی را حداکثر به ۲۵ درصد رساند خریدها تحت یک قیمت مناسب و بالاتر از ارزش دفتری انجام می‌شوند. یک شرکت خارجی نمی‌تواند در استراتژی‌های آینده نقش سهمی ایفا کند، اما می‌تواند به بازار ملی بیمه دست یابد. اگر سهام متعلق به یک شرکت ملی باشد، به بیان دیگر یک شرکت داخلی بیمه ای می‌تواند به

هنوز هم در برخی از سیستم های عملیاتی روش فردی و نظام سنگین بوروکراسی اداری به قوت خود باقی مانده است. بدون شک ظهور مدیریت و ناظران جدید می تواند این نظام بوروکراسی اداری را از بین ببرد، ولی انجام این کار بدون حضور عوامل خارجی در زمان کوتاهی عملی نیست.

بخش مهمی که شرکت های خارجی در آن مشارکت خواهند داشت، در سیستم های عملیاتی به ویژه فناوری اطلاعات IT می باشد. در این سیستمها با کمبود متخصصان، حسابرسان، طراحان سیستم، بیمه گران و اکچوئرهای خسارتی مواجه هستند. مشکلی عمده در بین مدیران نسبت به چگونگی عملکرد متخصصان و انتخاب و استخدام وجود دارد تا از این طریق بتوانند به برتری کامل برسند. تغییر این موارد بحث روز است و شرکای خارجی باید در این پیشرفت کمک کنند.

بدون شک نشست سازمان تجارت جهانی سهم خود را در تحریک فعالیت ها انجام داده است. در توافقات دوجانبه این نشست، چین باید شرکای خارجی را آزاد بگذارد، اما نه بدون محدودیت. در این مورد کمیته ای وجود دارد که کاملاً آزادانه عمل می کند. ممکن است مجوزهای بیشتری وجود داشته باشند و این مجوزها باید به صورت ملی باشند نه به صورت منطقی و به

صورت استثنا و نه به صورت یک قانون. تغییرات آتی بازار بیمه بحث روز می باشد، البته استثنائاتی هم وجود دارند که بنگاههای خارجی اغتشاش کرده و بازار بیمه ای را که دارای استحکام عملیاتی و مالی هستند، از بین برده اند. این استثنائات نشانه و اثر خود را در مسئولان قانون گذار شرکتها قبلاً ایجاد کرده اند. به طور کلی هرچه مجوز داخلی بیشتری صادر شود، به همان اندازه شرکت های خصوصی بیشتری آماده فعالیت می شوند.

بیمه و نقش آن در اقتصاد

بیمه، به خصوص بیمه مستمری و عمر، مکمل فعالیت های مالی است. این باور از گذشته رایج بوده و نقش بیمه توزیع ریسک در جامعه است. این نقش، یک نقش اساسی است که به ثبات زندگی فردی و جامعه کمک می کند. محیط با ریسک پائین تر برای سرمایه گذاری مناسب تر است، اما این تنها نقش بیمه نیست. بیمه عمر و مستمری راههای دیگری برای سرمایه گذاری ملی هستند. مبالغ هنگفت اندوخته ای که متعلق به بیمه گذاران و بازنشستگان می باشد، به عنوان تعهدات شرکت های بیمه ای ارائه می شوند. این مبالغ سهم زیادی از دارایی های ملی و در نتیجه بخش مهم بازار سرمایه ای را تشکیل می دهند. رشد حق بیمه ها و دارایی ها در چین قبل از تقویت و

اصلاحات در سال ۱۹۷۹ بسیار زیاد بوده اند. چگونگی تقسیم حق بیمه عمر بین سه شرکت جدول زیر اندازه رشد حق بیمه ها در دهه اخیر و بزرگ را در چین نشان می دهد.

در آمد حق بیمه عمر در کشور چین در سال ۲۰۰۰

درآمد حق بیمه عمر در کشور چین (سال ۲۰۰۰)	سال	عمر	اموال	کل
۷/۸۰۶ دلار شرکت بیمه عمر چین	۱۹۹۱	۷۷۸ دلار	۲/۵۷۱ دلار	۳/۳۴۹ دلار
۲/۷۱۵ دلار شرکت PING AN	۱۹۹۲	۱/۲۵۷ دلار	۲/۸۸۲ دلار	۴/۱۳۹ دلار
۱/۰۱۹ دلار شرکت CPIC	۱۹۹۳	۱/۴۵۷ دلار	۳/۷۰۰ دلار	۵/۳۵۷ دلار
۵۴۵ دلار سایر شرکت ها	۱۹۹۴	۱/۵۸۶ دلار	۳/۳۳۲ دلار	۴/۹۱۸ دلار

شرکت های بیمه بیشتر به صورت محافظه کارانه است، در کشور چین این دارایی به دستور العمل های موجود و سپرده های بانکی محدود می باشد. اکنون شرکت های بیمه مجازند تا در بازار سهام از طریق سازمان های سرمایه گذاری، سرمایه گذاری های مختلفی انجام دهند.

این مجوز به عنوان پیشرفت در صنعت بیمه بوده و بازاریابی سرمایه محصولات بیمه ای را در دید عموم برجسته و متمایز می کند. فرایند آزادسازی تدریجی و محدودیت های سرمایه گذاری به همراه گسترش محصولات جدید، به طور موثری مانع استراتژی های پرتفوی درازمدت شد که در حال حاضر مورد نیاز صنعت بیمه نمی باشد.

فرایندهای مالی مانند گسترش بازار سرمایه

نرخ رشد سالیانه در این مدت بیش از ۲۱ درصد بوده است. حق بیمه عمر هم در این مدت رشد سریعی داشته و ۳۵ درصد افزایش داشته است. با وجود این رشد، هنوز هم بخش هایی وجود دارند که جای پیشرفت دارند. زیرا سهم بازار آنها هنوز در مراحل اولیه قرار دارند و شرکت های بیمه اطمینان دارند که می توانند در جنبه های بیشتری مشارکت کنند.

دارایی انباشته شرکت های بیمه ای در سال ۲۰۰۰ به ۳۵ میلیارد دلار رسید. اما بازار سرمایه در آخرین روزها توسعه پیدا کرد. علت کندی این توسعه به سه دلیل است. یک دلیل آن عدم وجود توانمندی شرکت های بیمه در مدیریت دارایی های بیمه می باشد. در حالی که مدیریت دارایی ها در

نشست WTO

”با شایعات اخبار را بفروشید.“ شاید این عبارت پاسخ خوبی در ورود کشور چین به سازمان تجارت جهانی باشد. این عمل (ورود کشور چین به WTO) چندین بار اعلام شده است. در سال ۱۹۹۶ تحقیقاتی انجام شد که ورود چین را به این سازمان اعلام کرده است. صنعت بیمه چگونگی می تواند خود را برای ورود به این سازمان آماده کند؟ این پرسش، یک پرسش مهم در طی سالهای گذشته و اخیر بوده است. تنها تفاوت موجود این است که امروزه این سؤال مهیتر شده و آماده سازی برای ورود به WTO منجر به رقابت قوی تری برای شرکت های مختلف شده است.

حل مسائل خاص در صنعت بیمه، اقتصاد و بخش مالی همگی به یکدیگر مربوطند. مسائل خاص در اقتصاد و بخش های مالی رابطه متقابلی با یکدیگر دارند و راه حل آنها مشترک است. فرایند پیشرفت در این صنعت باید آهسته باشد. نشست WTO اثر سریعی بر این مسائل ندارد و تاکنون کارهای انجام شده بیشتر اقدامات اصلاحی بوده است. مسائل خاص و مشکلات همواره در هر بخشی وجود دارد. در نقطه بحرانی، انجام اصلاحات باعث حل مشکلات و پیشرفت می شوند. نشست WTO نمی تواند باعث تسریع در ساختار

مؤثر، فرایندهای اقتصادی مانند کاهش نرخ واقعی بیکاری بدون تردید تحت تاثیر WTO قرار گرفت. در واقع چگونگی حل مسائل، آینده صنعت بیمه را تحت تاثیر قرار می دهد و تسریع در حل آنها، تحت تاثیر WTO قرار دارد. هم چنین، ابتکارات و نوآوری های صنعت بیمه در حل سایر مسائل اقتصادی و مالی مؤثر هستند. پیشرفت دیگر در چین، کاهش متوالی نرخ بهره طی دو سال گذشته می باشد. قوانین مستحکم دولت در تنظیم نرخ حق بیمه و نیروهای رقابتی بازار به طور پیوسته موجب استفاده از نرخ های بهره کوتاه مدت در محاسبه حق بیمه می شوند.

تضمین نرخ بهره بالا که در طی سه سال اخیر رایج شده قابل ارائه نیستند. زیرا باعث محدودیت در محیط سرمایه گذاری می شوند. به علت این که نرخ رسمی کمتر از نرخ بازده سرمایه گذاری است، در کار جدید انتظار سوددهی وجود دارد. شرکتی که در حال دستیابی به سهم بازار می باشد، در تلاش است تا کسری های خود را جبران کند. می توان با کشورهای خارجی مذاکره کرد تا آنها ۲۵ درصد از کسری حق بیمه را جبران کنند و این تزریق در جبران کسری ها مفید است. برخی کسری ها آنقدر زیاد هستند که هیچ برنامه مؤثری نمی تواند آن را جبران کند.

۴. تسریع در دستیابی تازه واردان به سازمان‌های داخلی، مرور و بازبینی مدیریت رقابت و روش‌ها، درک جدیدی برای متخصصان، اکچوئرها، وکلا و حسابداران و متخصصان تکنولوژی اطلاعات IT به سود این کشور است.

در نهایت ممکن است در کاربرد متخصصان به خصوص، متخصصان خارجی تغییراتی صورت گیرد. تا کنون، مقامات دولتی چین و مدیران سازمان های چینی معتقد بودند که در سطح استراتژیک کمتر از سطح فنی به متخصصین نیاز است و می گویند که چینی ها باید مسرور باشند. رؤسا، جلسه های استراتژیک تنظیم کرده و متخصصان را برای پاسخ به سؤالات موجود استخدام می کنند با امید به این که این دیدگاه تغییر یافته و برای دستیابی به چین مدرن موانع کمتری وجود داشته باشد مقاله را به پایان می رسانیم.

واژگان کلیدی:

سازمان تجارت جهانی، چین، صنعت بیمه

منبع:

Yuan Chang, Principal, UC Advisory, to be presented at the conference on financial sector Reform in China

بازار مالی شود. در آن صورت اثر غیر مستقیم آن بر صنعت بیمه زیاد خواهد بود. برآورد افزایش گسترده مشارکت خارجی، شیوه های عملکرد شرکت های بیمه را تحت تاثیر قرار می دهد. تحقیق شده که در طی سالهای آینده هر سازمان بیمه ای کشور خارجی که مطابق با استانداردها و کار RenMibi عمل کند، مجاز به ادامه فعالیت در چین می باشد. شرکت های خارجی می توانند در چین به شکل مشارکتی و یا به شکل سهامی و نه به صورت مستقل عمل کنند. این عقیده وجود دارد که بنگاه های خارجی به علت داشتن متخصصان مجرب از مزیت نسبی برخوردارند. اما این مزیت آنها، به وسیله عدم اطلاعات کافی از بازار داخلی، مشتریان بالقوه و فرهنگ، کم رنگتر می شود. در کوتاه مدت چهار بخش زیر تحت تاثیر نشست **WTO** قرار می گیرند:

۱. فشار برای تقویت سیستم عملیاتی بین

شرکت ها.

۲. جایگزین فروش بیمه نامه. بعضی ها

رهبری بازار را در کوتاه مدت بر عهده خواهند گرفت.

۳. محصولات بیمه ای جدید بیشتر برای

بخش سرمایه گذاری. از نظر قانونی ترکیبات متنوعی از خدمات مالی وجود دارد.